

Силабус курсу

Сучасні стратегії надання соціальних послуг

Освітньо-професійна програма:
«Соціальна Педагогіка»
Галузь знань: 01 – Освіта/Педагогіка
Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Кількість кредитів: 4.
Формат дисципліни - вибіркова.
Дні занять: згідно розкладу
Консультації: вівторок 14.00-16.00, ауд. 232
Рік навчання: 1. Семестр: 1.
Мова викладання: українська
Форма навчання: денна/заочна

Викладач курсу	канд. пед. наук., доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Горішна Надія Мирославівна
Контактний телефон	098 923 93 11
E-mail	nadiahorishna@yahoo.com

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Сучасні стратегії надання соціальних послуг» забезпечує ознайомлення студентів сучасними підходами до планування, організації надання, моніторингу та оцінки якості соціальних послуг дітям, молоді та сім'ям з дітьми. Під час вивчення курсу студенти знайомляться з сучасними підходами до надання соціальних послуг вразливим категоріям населення в Україні та за рубежом; механізмами оцінки потреб у соціальних послугах на рівні людини та громади; оволодіння навичками планування та організації надання соціальних послуг сім'ям з дітьми, технологіями кейс-менеджменту та лобювання і представництва інтересів вразливих категорій дітей та їхніх сімей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у магістрів формуються **компетентності:**

- ЗК 1 Уміння спілкуватися усно та в письмовій формі державною мовою. Володіння базовими навичками комунікації іноземною мовою. Здатність здійснювати ділову комунікацію з метою отримання інформації, необхідної для вирішення завдань діяльності. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
- ЗК 2 Здатність усвідомлювати потребу у професійному саморозвитку; вдосконалювати наявні професійні уміння та навички відповідно до вимог професійного середовища та розвивати нові професійно-значущі якості; адекватно оцінювати позитивні зміни у професійній діяльності та оволодіння новими знаннями та методами професійної діяльності на основі використання сучасних інформаційних технологій. Готовність до ведення дистанційної освітньої та консультативної діяльності, використання комп'ютерних і мультимедійних технологій у викладацькій діяльності
- ЗК 3 Здатність до прогнозування стратегії професійної діяльності; застосовувати знання та розуміння основних концепцій, теорій та фактів для прогнозування стратегії професійної діяльності, дотримання етичних стандартів у соціально-педагогічній діяльності; визначати шляхи вирішення моральних проблем та приймати адекватне професійне рішення в етичних питаннях; постійно працювати над власними цінностями, поглядами.

- ЗК 5 Здатність комплексно використовувати знання у сфері соціально-педагогічної діяльності; прогнозувати результати прийнятих організаційно-управлінських рішень і готовність брати відповідальність за їх наслідки; використовувати ресурси держави, бізнесу та громадських організацій для вирішення проблем соціального благополуччя на основі принципів і технологій реалізації сучасного соціального партнерства; здійснювати моніторинг та оцінку ефективності соціально-педагогічних проектів та програм.
- ЗК 6 Здатність використовувати доцільні технології, форми та методи соціально-педагогічної роботи у професійній діяльності; володіти знаннями щодо характеристики та класифікацій інноваційних технологій, форм та методів, які використовуються у професійній діяльності; добирати найбільш ефективні форми та методи роботи, забезпечувати їх варіативність, структурність, послідовність та інтеграцію
- ЗК 7 Здатність чітко ставити завдання, формулювати ідею, давати можливість іншим брати на себе відповідальність за свої дії та колектив, формувати готовність до змін та їх введення; передбачати зміни, тенденції та швидко реагувати на них; креативно мислити, генерувати нові ідеї, виявляти проактивність та стратегічне мислення.
- ЗК 9 Бути готовим до роботи у соціально-педагогічній сфері, володіти навичками адвокації та медіації
- ЗК 10 Здатність планувати та реалізовувати програму професійного саморозвитку; усвідомлювати потребу у професійному саморозвитку; вдосконалювати наявні професійні уміння та навички відповідно до вимог професійного середовища та розвивати нові професійно-значущі якості; визначати рівень особистісного і професійного розвитку адекватно оцінювати позитивні зміни у професійній діяльності. Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, знань та пояснень, які їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, а також до осіб, які навчаються.
- ЗК 12 Здатність аналізувати і застосовувати зміст законодавчих і нормативних документів про освіту, про наукову та науково-технічну діяльність, про працю.
- ФК 1 Уміння здійснювати аналіз соціально-педагогічної діяльності на міжнародному, національному, регіональному та локальному рівнях; здійснювати порівняльний аналіз досвіду вирішення соціально-педагогічних проблем, прогнозувати шляхи їх розв'язання.
- ФК 4 Здатність підвищувати рівень спрямованості здібностей, знань, навичок, прагнень, творчих зусиль, інтересів, цілей та ідеалів дітей та молоді на реалізацію нагальних потреб; розробляти педагогічну модель та визначати оптимальні умови формування соціальної активності дітей та молоді; забезпечувати координацію діяльності різних інститутів соціального виховання в процесі стимулювання дітей та молоді до прояву соціальних ініціатив та участі у суспільному житті.
- ФК 6 Здатність розробляти програму підтримки дітей з особливими освітніми потребами в шкільному середовищі; реалізовувати різні підходи до оцінювання досягнень у соціальному зростанні дітей з особливими освітніми потребами; встановлювати партнерські відносини між школою, сім'єю і громадою; здійснювати оцінку ефективності роботи з різними категоріями сімей.
- ФК 7 Уміння моделювати, планувати та здійснювати просвітницькі та профілактичні програми спрямовані на вирішення актуальних проблем соціально-педагогічної діяльності; розробляти та впроваджувати стратегію і тактику реалізації довгострокових, середньострокових і короткострокових просвітницьких та профілактичних програм; оформлювати документацію за результатами реалізації програм, презентувати результати.
- ФК 12 Організація сприятливого середовища у різних соціальних інституціях; готовність мобілізуватись до дій в екстремальних ситуаціях; визначати фактори агресивного середовища, прогнозувати наслідки його впливу на дитину; визначати шляхи створення безпечного й розвивального середовища; розробляти методичні рекомендації з питань створення сприятливого середовища в різних соціальних

інститутів.

ФК 14 Володіння навичками диференціації соціально-педагогічної роботи з клієнтами із врахуванням їх національно-культурного, вікового, гендерного і соціального статусу та індивідуально-психологічних характеристик; організація і проведення заходів із профілактики соціально-педагогічних проблем, котрі порушують або гальмують нормальну життєдіяльність особи, сім'ї, групи, громади та суспільства в цілому.

ФК 16 Посередництво між клієнтами та структурами, що надають послуги, з метою максимізації соціально-педагогічних ресурсів відповідно до потреб та інтересів споживачів послуг.

Структура курсу

Год. лек./се м.	Тема	Результати навчання	Завдання
4/2	Соціальні послуги у системі соціального захисту населення: визначення, види, підходи до надання	Розуміти сутність значення соціальних послуг у системі соціального захисту населення, вплив реформ децентралізації та деінституалізації дитячих закладів на систему соціальних послуг. Знати нормативно-правові засади надання соціальних послуг.	Питання, практичні завдання
2/2	Сімейна структура об'єднаної територіальної громади	Знати і розуміти сучасні підходи до надання соціальних послуг та визначення сімейної структури громади. Вміти визначати фактори вразливості, ресурси та захисні фактори сім'ї, ознаки СЖО.	Питання, робота у групах, практичні завдання
2/4	Визначення потреб у соціальних послугах для сімей з дітьми	Знати і розуміти сутність і підходи до визначення потреб на рівні громади та людини, етапи, моделі та методи оцінки потреб. Вміти визначати потреби сімей з дітьми.	Питання, дискусії, практичні завдання
4/2	Соціальні послуги для сімей з дітьми на рівні громади.	Знати зміст та особливості надання базових та допоміжних соціальних послуг для дітей та їхніх сімей. Вміти визначати з допомогою яких послуг можуть бути задоволені потреби сімей з дітьми.	Питання, кейси, практичні завдання
2/2	Кейс-менеджмент як базова технологія надання соціальних послуг сім'ям з дітьми	Знати і розуміти сутність та особливості інтегрованої системи послуг. Знати алгоритм ведення випадку та критерії визначення його складності. Знати особливості технології ведення випадку у роботі з сім'ями, які виховують дітей з ООП, вміти забезпечувати міждисциплінарну взаємодія у роботі з випадком.	Питання, кейси, практичні завдання
2/2	Захист та лобіювання інтересів дітей та сімей з	Знати і розуміти визначення адвокати та лобіювання, їх рівні та форми, підходи до захисту прав	Питання, кейси, практичні завдання

	дітьми	вразливих груп дітей і молоді. Вміти будувати стратегію, тактику кампаній із захисту інтересів, створювати коаліції для лобювання інтересів дітей та сімей з дітьми в ООП.	
4/2	Кращі практики надання соціальних послуг сім'ям з дітьми: вітчизняний та зарубіжний досвід	Знати і розуміти інноваційні підходи до соціалізації дітей шляхом надання соціальних та освітніх послуг. Вміти аналізувати та визначати кращі вітчизняні та зарубіжні практики забезпечення соціальних та освітніх потреб дітей та їхніх сімей, визначати можливості та шляхи їх впровадження у практику.	Питання, кейси, практичні завдання

Індекс у матриці ОП	Програмні результати навчання
ПРН 3	Здійснювати аналіз соціально-педагогічної діяльності на міжнародному, національному, регіональному та локальному рівнях; здійснювати порівняльний аналіз досвіду вирішення соціально-педагогічних проблем, прогнозувати шляхи їх розв'язання; визначати пріоритетні проблеми в соціально-педагогічній практиці, здійснювати соціально-педагогічну роботу з урахуванням змін у нормативно-правових документах.
ПРН 4	Здійснювати викладацьку діяльність в освітніх закладах з використанням науково-обґрунтованих соціально-педагогічних технологій, проектувати та реалізовувати в практиці викладання нового навчального змісту, технологій та конкретних методик відповідно вимог сучасності; здійснювати моніторинг та прогнозування досягнень учнів/студентів з використанням сучасних засобів оцінювання результатів навчання; аналізувати навчальні плани, розробляти навчальні програми дисциплін соціально-педагогічного циклу, розробляти тести та ситуаційні задачі, проводити різні види лекцій, використовувати ефективні форми та методи навчання на семінарських та практичних заняттях соціально-педагогічного спрямування, організовувати різні види самостійної роботи студентів, організовувати різні форми позанавчальної діяльності зі студентами.
ПРН 11	Визначати, аналізувати та пояснювати соціальні явища, ідентифікувати соціально-педагогічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; оцінювати позитивні й негативні вияви діяльності громадських течій та рухів.
ПРН 13	Пропонувати власні способи вирішення соціальних завдань і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання
ПРН 15	Розробляти та реалізовувати індивідуальні та групові програми соціально-педагогічної корекції та програми індивідуальної та групової реабілітації, вміти діагностувати можливі відхилення у поведінці клієнтів.
ПРН 16	Організовувати та здійснювати проектно-прогнозувальну та моніторингову діяльність, професійно аналізувати соціально-педагогічні ситуації, процеси і явища за допомогою якісної і кількісної методології, працювати з різними джерелами наукової інформації, володіти інформаційно-комунікативними технологіями.
ПРН 18	Самостійно обирати необхідні технології соціально-педагогічної роботи як систему прийомів і засобів соціально-педагогічного впливу, прогнозувати умови, що забезпечуватимуть оптимальний розвиток особистості.

ПРН 19	Відповідально приймати самостійні рішення у нестандартних ситуаціях професійної діяльності, співвіднесення тенденцій розвитку суспільства з тенденціями розвитку освіти і соціальної сфери.
ПРН 20	Здійснювати комунікацію українською та іноземною мовами, орієнтуючись на стилі мовленнєвого спілкування в процесі вирішення соціально-педагогічних задач задля налагодження посередництва та поліпшення або відтворення нормальної життєдіяльності клієнтів.
ПРН 22	Модифікувати, удосконалювати та запроваджувати нові види технік консультативної та психокорекційної роботи з молоддю, дітьми-сиротами, інших категорій, які опинились у складних життєвих обставинах.
ПРН 23	Відповідально працювати в умовах загальних соціальних та професійних ризиків.
ПРН 24	Доводити інформацію про соціально-педагогічні проблеми до громадськості, органів законодавчої і виконавчої влади через різні канали зв'язку; вміння готувати та оформляти управлінські документи.
ПРН 25	Ініціювати громадські дискусії, слухання, спрямовані на оптимізацію соціального захисту і соціального обслуговування населення. Мотивувати клієнтів зі спільною проблемою до організації в громадські об'єднання, групи самопомоги, визначати організації-партнери з недержавних структур для реалізації окремих напрямів соціально-педагогічної діяльності

Рекомендовані джерела

1. Дубич К. В. Великобританська та американська моделі надання соціальних послуг: євроінтеграційні орієнтири трансформації системи соціальних послуг в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. К.: ДКС Центр, 2014. С.161-165.
2. Закон України «Про соціальні послуги» від 19.01.2019 р. №2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
3. Інноваційні моделі соціальних послуг. Проекти Українського фонду соціальних інвестицій. Том 3. Авт. Кол.: Бондарчук Л. В., Дума Л. П., Кабаченко Н. В. та ін.: За ред. Шкуратової Н. М. К: ТОВ «ЛДЛ» . 2007. 320 с.
4. Картування громад в Україні: практичний посібник / автори-укладачі: Я. Мінкін, Ю. Антошук, G. Demel; редколегія: Я. Сошинська, М. Krasowska-Igras; Українська бібліотечна асоціація; Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Київ : УБА, 2017. 111 с.
5. Кравченко М. Swot-аналіз реформування вітчизняної системи соціальних послуг. *Збірник наукових праць*. 2015. Вип. 43. «Ефективність державного управління». С. 145-151.
6. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / За заг. ред. М.А. Порошенко та ін. Київ : 2018. 252 с.
7. Особливості надання медичних та соціальних послуг для вразливих категорій населення з використанням гендерно-чутливого підходу: навч. посіб. / Ярошенко А.О., Варбан М.Ю., Шульга Л.О. та ін.; за заг. Ред. Ярошенко А.О. К.: МБФ «Альянс громадського здоров'я», 2017 .112 с.
8. Соціальні послуги на рівні громади: український досвід та перспективи /Т. В. Семигіна, А.М. Бойко, О.С. Брижовата та ін. К.: Ресурсний центр «Гурт», 2005. 133 с.
9. Теорія і практика інклюзивної освіти: навч.-метод. посібник / Упорядник Бондар К. М. Проект «Підтримка інклюзивної освіти у м. Кривий Ріг», 2019. 170 с.
10. Тофтїсова-Матерон Р. Соціальні послуги: як побудувати українську модель на європейських підходах / Р. Тофтїсова-Матерон, М. Дімітрова, К. Ньюмен. К. : Проект ТАСІС «Посилення регіональних соціальних служб в Україні», 2006. 225 с.

Політика оцінювання

- ✓ **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим; бали, отримані на занятті, сумуються і визначають загальну кількість балів за модульний контроль.
- ✓ **Політика щодо термінів та перескладання завдань:** завдання, які виконуються з порушенням встановлених термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. До перескладання модулю/модулів студент допускається з дозволу деканату за наявності поважних причин.
- ✓ **Політика щодо академічної доброчесності:** усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Зафіксовані порушення норм доброчесності під час складання підсумкового контролю є підставою для розгляду на засідання Комісії з питань етики та академічної доброчесності університету.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-5) – обговорення, розгляд питань. Опитування під час занять – самостійна робота..	80
Залік – тести, завдання	20

Шкала оцінювання.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		<i>Для заліку</i>
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	зараховано
75-84	C	
64-74	D	
60-64	E	зараховано
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни